

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ

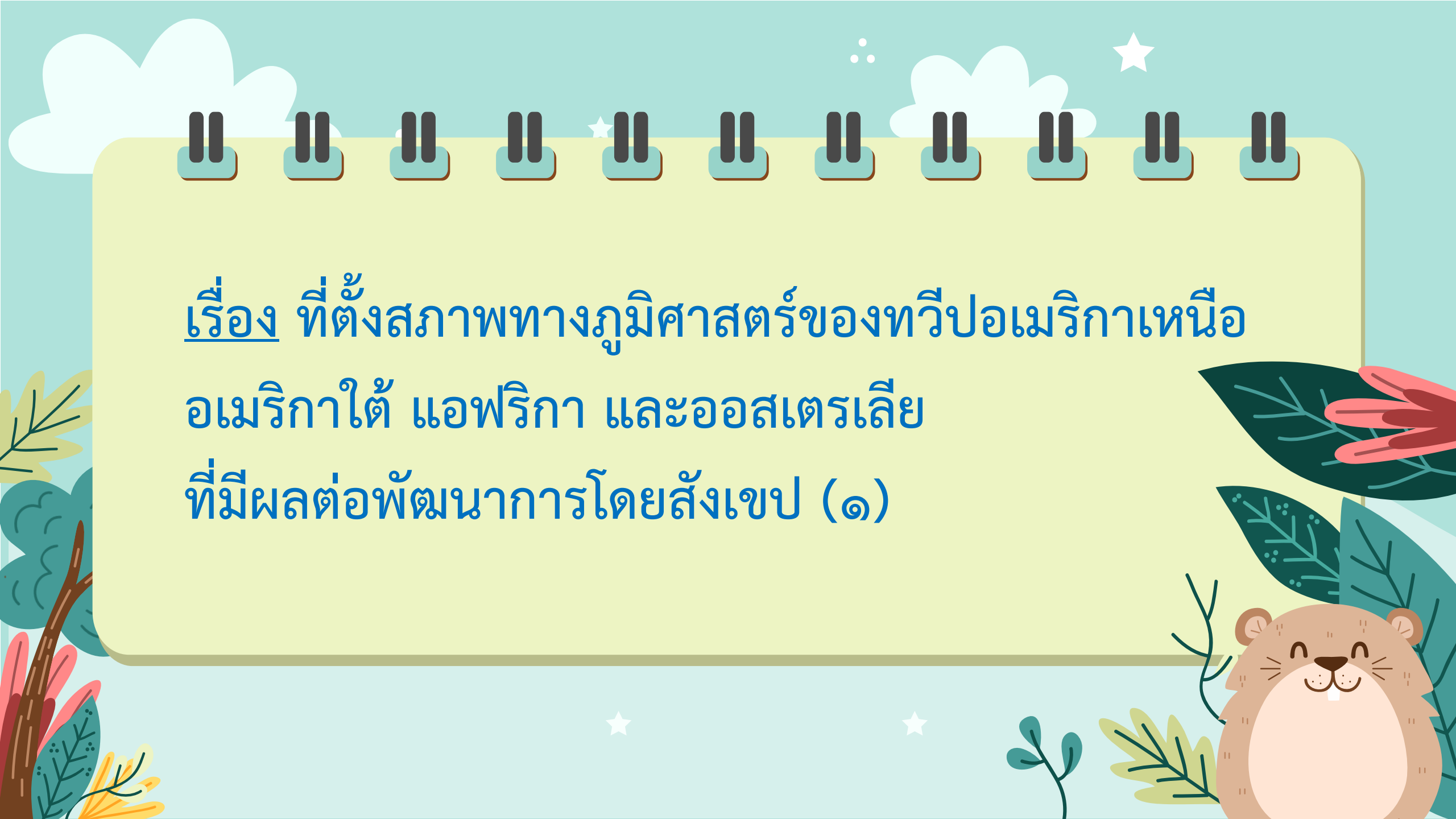
อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย

ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป (๑)

ครูผู้สอน ครูจรงค์ษ์ แสนแอ่น

ครูชีวาภร จวบรัมย์

เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ
อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

วิเคราะห์ที่ตั้ง และลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

ตีความข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูล
ที่จำเป็นต่อการศึกษาที่ตั้ง และลักษณะ
ทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะเฉพาะ

สะท้อนความสำคัญของการศึกษาที่ตั้ง
และลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค
ต่าง ๆ ที่มีต่อพัฒนาการโดยสังเขป
ในฐานะพลโลกได้

คำถาม

เมื่อพูดถึง ทวีปอเมริกาเหนือ
ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปแอฟริกา
ทวีปออสเตรเลีย **นักเรียนนึกถึงอะไร**

๑. ทวีปอเมริกาเหนือ

เทพีเสรีภาพ /
โด널ด์ ทรัมป์ /
แม็คโดนัลด์

๒. ทวีปอเมริกาใต้

ป่าแอมะซอน /

เต็นแทงโก้ /

ฟุตบอล

๓. ทวีปแอฟริกา

คนผิวสี / กอริลล่า /
ลัตัวป่า / พีระมิด

๔. ทวีปออสเตรเลีย

จิงโจ้ / โอเปร่า เฮ้าส์ /
นกกีวี / เกาะปะการัง

กิจกรรมกลุ่ม

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์
โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กลุ่มที่ ๑ ทวีปอเมริกาเหนือ

กลุ่มที่ ๒ ทวีปอเมริกาใต้

กลุ่มที่ ๓ ทวีปแอฟริกา

กลุ่มที่ ๔ ทวีปออสเตรเลีย

คำชี้แจง

- ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มเวียนกลุ่มไปอธิบายลักษณะภูมิศาสตร์ของแต่ละทวีปให้สมาชิกในกลุ่มตัวเองและกลุ่มอื่น ๆ ฟัง โดยใช้เวลากลุ่มละ ๕ นาที

- ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากตัวแทนกลุ่มของแต่ละกลุ่มเขียนลงบนกระดาษปรีฟที่ครูเตรียมให้ โดยใช้รูปแบบการสรุปเป็นแผนผังความคิด

Mind Mapping

- ครูให้นักเรียนในกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ทวีปอเมริกาเหนือ

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ จดมหาสมุทรอาร์กติก
- ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแอตแลนติก
- ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแปซิฟิก

ที่มา: หนังสือเรียน ราชวิชาที่ฐาน หน้าทะเลเมือง
 วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
 และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, หน้า ๑๑๕

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปอเมริกาเหนือประกอบไปด้วยเทือกเขาขนาดใหญ่และพื้นที่สูงเป็นจำนวนมาก เช่น ด้านตะวันตกของทวีป เป็นที่ตั้งของเทือกเขาร็อกกีซึ่งเป็นเทือกเขาหินใหม่มีภูเขาไฟระเบิดและแผ่นดินไหวเป็นประจำ ด้านตะวันออกเป็นเทือกเขาแอปพาเลเชียน เป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของทวีป ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรม พื้นที่ของทวีปอเมริกายังประกอบไปด้วยที่ราบอีกจำนวนมาก เช่นที่ราบรอบอ่าวฮัดสัน ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีป ในบริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของทวีป มีเมืองท่าสำคัญและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และสังคมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก

ลักษณะภูมิอากาศ

ทวีปอเมริกาเหนือมีภูมิอากาศที่หลากหลาย ปลูกพืชได้ทุกชนิด ด้วยมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศโดยรวมมีความอุดมสมบูรณ์และมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ประกอบกับความเจริญทางเทคโนโลยีที่ชาวยุโรปได้นำเข้ามาพร้อมกับการตั้งถิ่นฐานในทวีปอเมริกาเหนือส่งผลให้เกิดพัฒนาการทางการเมืองเศรษฐกิจสังคมทำให้ทวีปอเมริกาเหนือเป็นทวีปความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมเกษตรกรรมและการค้าและบริการของโลกในปัจจุบัน

ทวีปอเมริกาใต้

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ - จุดอาร์เม็กซิโก
- ทิศตะวันออก - จดมหาสมุทรแอตแลนติก
- ทิศตะวันตก - จดมหาสมุทรแปซิฟิก

ที่มา: หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชาสังคมศึกษา
 และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, หน้า ๒๕๒

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาใต้

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา ภูเขา และที่ราบสูง โดยทางตะวันตกมีเทือกเขาสำคัญคือ เทือกเขาแอนดีส ทางตะวันออกเป็นที่ราบสูง เช่น ที่ราบสูงบราซิล มีแหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำแอมะซอน เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในภูมิภาคนี้ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแอมะซอนเป็นป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นป่าที่มีพื้นที่มากที่สุดในโลก ทวีปอเมริกาใต้มีทรัพยากรธรรมชาติและแร่ธาตุที่สำคัญ ทำให้ชาติต่าง ๆ พยายามขยายอิทธิพลเข้ามาในทวีปอเมริกาใต้

ลักษณะภูมิอากาศ

ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิอากาศหลากหลาย ทั้งเขตร้อน เขตอบอุ่น และเขตหนาว โดยมีเขตร้อนชื้นจะมีอากาศร้อนตลอดปี ในขณะที่บริเวณลุ่มแม่น้ำแอมะซอนจึงเหมาะกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เขตทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือสะวันนา มีภูมิอากาศร้อนตลอดปี มีทุ่งหญ้าและป่าโปร่ง เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ และเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนซึ่งปลูกพืชได้หลายชนิด เช่น กาแฟ ยาสูบ อ้อย และมีความเหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน

ทวีปแอฟริกา

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรอินเดีย
- ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแอตแลนติก

ที่มา: หนังสือเรียน ราชอาณาจักรโบราณ หน้าทีพลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒, หน้า ๒๕๕

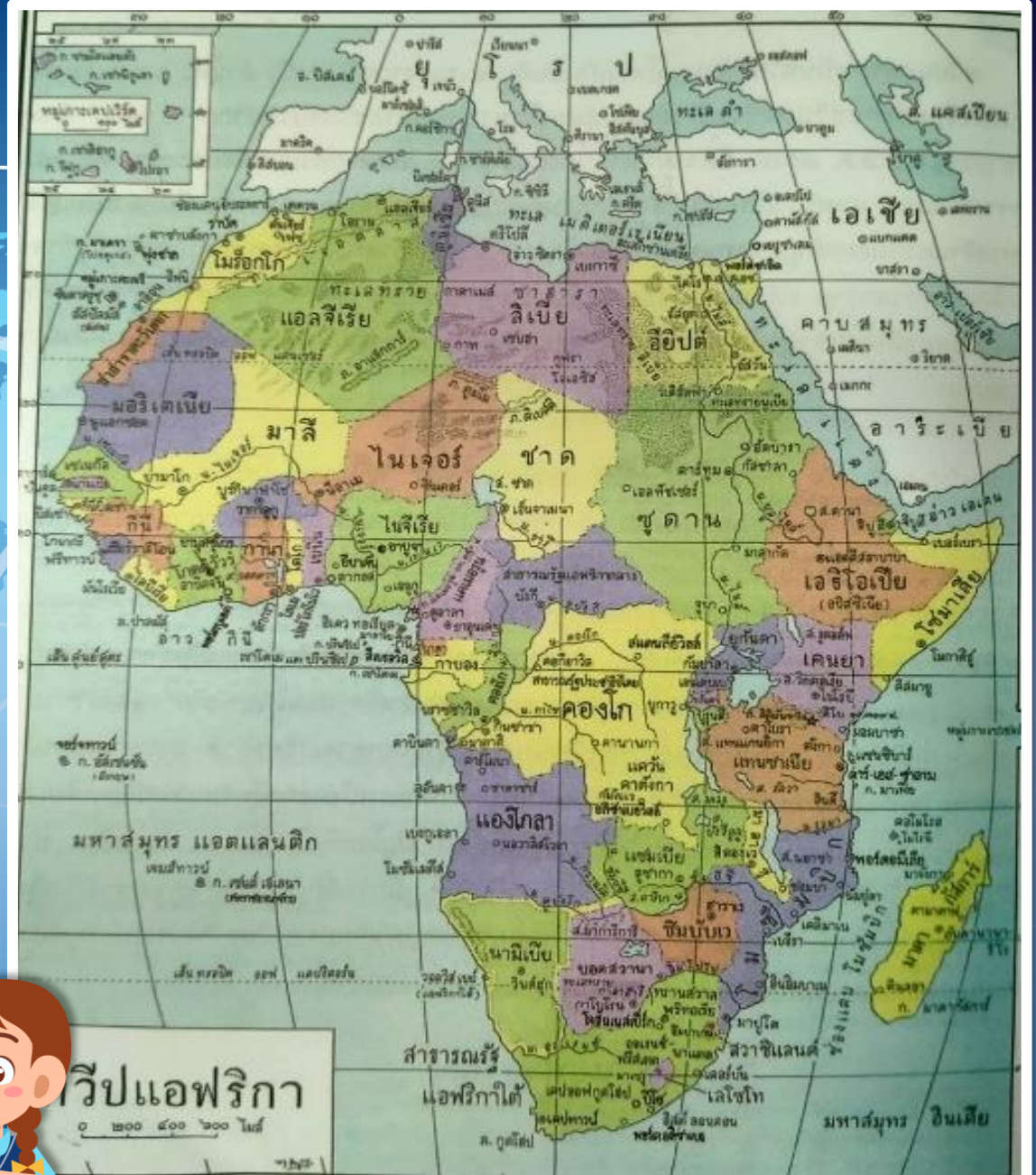
สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปแอฟริกา

ลักษณะภูมิประเทศ

ที่ตั้งของทวีปแอฟริกามีความสำคัญในฐานะเป็นเส้นทางติดต่อระหว่างยุโรปกับเอเชีย เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมและการค้าเกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาแนวยาวจากเหนือจดใต้มีภูเขาสูงชันและที่ราบสูงจำนวนมาก ได้สมญานามว่า ดินแดนแห่งที่ราบสูง มีพื้นที่แห้งแล้งเป็นทะเลทรายที่กว้างใหญ่ที่สุดในโลก คือทะเลทรายสะฮารา มีทรัพยากรแร่ เพชร ทองคำ น้ำมันปิโตรเลียม และแก๊สธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีแม่น้ำไนล์เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในทวีป แม่น้ำไนท์ทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่มีเกาะแก่งไม่สะดวกต่อการเดินเรือ และดินแดนที่มีพื้นที่ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียนนั้น ส่วนใหญ่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตกาล

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา มีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านตอนกลางของทวีป ทำให้มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง มีพื้นที่ครึ่งหนึ่งเป็นเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือสะวันนา ในเขตอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทรายมีอุณหภูมิสูงตลอดปี ฝนตกน้อย ประชากรส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ พื้นที่ ๓๐-๑๖ ของทวีปเป็นเขตทะเลทรายที่ร้อนจัดแห้งแล้งมากและมีฝนน้อยมาก ทางตะวันออกเฉียงเหนือมีแม่น้ำไนล์ ซึ่งเป็นแม่น้ำที่มีความยาวที่สุดในโลกไหลผ่านสามารถเพาะปลูกได้ แหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปตั้งอยู่ริมทะเลและที่ราบชายฝั่ง

ทวีปออสเตรเลีย

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ จดทะเลอาราฟูรา ทะเลติมอร์
- ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแปซิฟิก
- ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรอินเดีย

ที่มา: หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, หน้า ๓๓๗

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปออสเตรเลีย

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปออสเตรเลียเป็นพื้นแผ่นดินมีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ทั้งเทือกเขา ที่ราบสูง ที่ราบ และทะเลทราย เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเมอร์รีย์ – ดาร์ลิง มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นและเป็นเขตเกษตรกรรม ในบริเวณภาคตะวันออก มีเทือกเขาเกรตดิไวติง เป็นแหล่งทรัพยากรสำหรับอุตสาหกรรมของออสเตรเลีย มีที่ราบสูงบาร์คลี และที่ราบสูงคิมเบอร์ลีย์มีทองคำและเพชร ในเขตตะวันตกของทวีป มีทะเลทรายกว้างใหญ่เมื่อรวมกันแล้วมีพื้นที่ขนาดใหญ่รองจากทะเลทรายสะฮารา

ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศร้อนชื้นพบมากในกลุ่มประเทศหมู่เกาะ เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร มีอากาศร้อน มีฝนตกมาก ป่าไม้หนาทึบ เขตภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งแบบทะเลทรายและภูมิอากาศแบบทะเลทราย ได้แก่ ดินแดนรอบทะเลทราย และเขตทะเลทรายในออสเตรเลีย ภูมิอากาศอบอุ่นชื้น ได้แก่ ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของออสเตรเลียและพื้นที่ส่วนใหญ่ของนิวซีแลนด์เป็นเขตที่มีป่าไม้ผลัดใบ โดยสภาพอากาศเหมาะสมแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของ
ทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และ
ออสเตรเลียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์
ของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา
ออสเตรเลียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

